

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 10.

11te marts 1900.

26de aarg.

Ben og ren.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 10 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leeres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 85 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. D. B. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar eksportionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bibelhistorien stykke 59.

"Alt, hvad I vil, at andre skal gøre mod eder, det gører og I mod dem."

Bjergprædikenen er den længste af de Jesu taler, som er nedtegnede for os i det nye testamente.

Bjergprædiken kaldes den, fordi Jesus holdt den paa et bjerg, eller en høide. Det skal være den høide, som ligger et par mil i nord for Tabor i Galilæa. Det kaldes "salighebernes bjerg", benævnt efter den saligprisning, som findes i talens første del. Bjerget kaldes ogsaa "Hornene ved Hutin" (Hutin kaldes byen, som ligger paa vestre side af høiden).

Det var paa Sinai bjerg Gud gav loven til Moses, som var den gamle pacts midler. Paa et bjerg steg ogsaa Jesus op, som modbillede af Moses og som den nye pacts midler. Men Jesus var ikke kommen for at afstafte Moseloven, men for at fuldtkomme den. Han var opfyldelsen af hele det gamle testamente; thi det hele pegede hen paa ham. Ved ham var Gudsriget oprettet, og de, som lod sig føre ind deri og antog Jesus som sin konge, de var salige; ikke fordi de slap fri fra loven; men fordi de, friggjorte fra lovens tvang og forbandelse, havde ved troen paa ham som Messias faaet del i hans lovopfyldelse for dem og tillige faaet lyst og kraft i sit hjerte til i aand og sandhed at gøre Guds vilje. Dette ubdækker Jesus for sine disciple i denne prædiken, og viser dem og os alle, hvad der er lovens sande og dybe betydning.

"Han begynder med sande gerninger og stiller dem imod farisæernes falske; ligesom vilde han sige: Gode gerninger læres af farisæerne, men blot for syns skyld. Man maa gøre gode gerninger i aand og sandhed, det er, af et hjerteligt, sagtmødt, taalmødt, hungrende og tørstende, fredsommeligt, rent, forbarmende hjerte", siger Luther. For dem, som staar udenfor Guds rige, er denne bjergprædiken en vældig

hødsprædiken, til stræf for de urene og til hdmøgtelse for de høvmødige, men for Jesu disciple, som gjerne vil gøre Guds vilje, er denne bjergprædiken sjoen og herlig, fordi de af den bedre kan lære at kjende, hvad der er hans vilje, og dermed hjælpes til at blive herligere og saligere.

Saligt er det rene sind,
som paa gudsfrøgt lægger vind;
ubi Ihs og aandens lue
glad det sandheds Gud skal stue.

J. C. v. Hoffens barnehistorier.

I sommerferierne.

(Fortsættelse.)

Det var Svantes mening slet ikke at vise sig. At hilse paa fremmede var en ting, som han syntes man ikke burde forhaste sig med, og desuden var hverken hans hænder eller hans sommertrøje i den tilstand, at han følte sig fuldt færdig til at undertaste sig en mønstning; men "gutter!" raabte kaptainen med vældig stemme, og frem maatte baade Svante og Strøm. Løitnant Gran havde ingen kufft med sig, men kjørte sin lille kurvebogn, og Jonas havde ikke pakket paa. Svante fik nu det store tillidskærv at kjøre vognen ned til stalden, imens kaptainen præsenterede Strøm for de fremmede.

"En ung Strøm, søn af vor gamle kamerat."

"Faderen opad dage", sagde løitnanten og dreiede paa sine mustascher.

"Na nei, ser du ikke, at det er moderens øine og næse?" falbt fru en ind. "Men, lille Rabi, hilsk paa den fremmede gut!"

Lille Rabi trippede frem og hilste, og Strøm bukkebe lidt genert for den lille nydelige dame; men lille Rabi var ikke genert, med store, forbausede barnespe betragtede hun "den fremmede gutten" fra top til taa, og inden han vidste ord af det, bukkebe hendes haand fortroligt ned i hans trøjelomme.

"Hvad er det, du har der?" sagde hun og trak i det samme pæren op. "Mama, mama! en pære!" raabte hun aldeles ude af sig selv af hentykkelse og sprang frem til moderen med sit fund.

Der blev et almindeligt udraab af forbauselse, og alles øine rettedes mod Strøm, som i

dette øieblik følte sig som et offer for den bedste fortbilelse.

"Nei, lille Rabi, det er ikke nogen rigtig pære", forklarede lille Rabis mama; "det er en kart, en pærefart, og min lille pige ved, at smaa børn aldrig maa spise kart."

"Men store børn maa vel spise kart, store gutter og piger, og jeg er en stor pige."

Derne erklæring vakte almindelig munterhed, men fru Gran forstikrede sin lille Rabi, at hverken smaa eller store børn kunde spise saa umoden frugt. "Ikke sandt, hr. Strøm", sagde hun med et opmuntrende smil til den uslykkelige yngling, "er det vel meningen, at denne pære skal spises?"

"Nei, jeg tog den bare op", svarede Strøm med et lettelses sus.

Faren var snart overstaaet, og Strøm havde trygt kunnet slippe hende ned paa marken og lade hende gaa paa sine egne ben, men naar alt kom til alt, var det ganske morsomt at være den bageres bestytter, og han tryktede derfor den lille pige fast i sine arme og sprang ikke blot ud af hønsegaarden, men gjennem hele haven, mens hun holdt armene om hans hals og lænede sin taarebaade kind mod hans. Tilslut blev han dog træt og satte hende ned paa en bænk under nogle gamle lindetrær i den mest affibede krog af haven.

"Nu er det ikke farligt længer", sagde han pustende og tørrede sig over panden.

"Nei, jeg stulde mene det", lo Svante, som indhentebe dem efter at have besejret kalkunhanen.

Det ringede til middag. Gutterne maatte skynde sig ind og gjøre sig pene, og lille Rabi blev overleveret til sin mama, som fik høre, hvor snille de havde været.

Middagsbordet var dækket under egetræerne ude i gaarden. Det var saa landligt og hyggeligt at spise i det frie, syntes kaptainen og hans frue, og de fremmede sagde: "Ja, det er meget behageligt."

De var alle enige om den ting. Ganske vist var det begyndt at blæse lidt, men hvad gjorde det?

"Det svaier saa deilig", sagde kaptainen, som i almindelighed var meget varm af sig.

"Ja, det er friskt og oplivende", sagde løjtnanten og trak frakken til over maven.

Smørrebrødsbordet stod mest udsat baade for sol og blæst. Smørret saa fedtet og halv-

smeltet ud, og bordbugen slagrede om bordbenene.

"En bid salt,* mine venner", sagde verten og gjorde en indbydende bevægelse med den høire haand, mens han med den venstre holdt fast paa bugen, der begyndte at vise forurodligende tegn til at ville løfte sig fra bordet. "Løjtnant, faar jeg lov? Kom, gutter, og hold i bugen."

"Skal det ikke være et stykke gaasebryst?" spurgte vertinden.

"Hvor er peberen?" spurgte verten.

I det samme kom der et vindstød og drev en sandvirvel op, som tog retningen lige mod smørrebrødsbordet, hvor den efterlod et let lag af sand baade over gaasebrystet og over de andre herligheder.

"Der har vi peberen!" raabte kaptainen leende, og løjtnanten forsøgte at le med.

Vertinden begyndte at se urolig ud. "Træt ikke i bugen, Svante", sagde hun og begyndte at stryge sandet væk fra bordet med en serviet.

"Det er blæsten, mama; vi staar saa stille, vi kan."

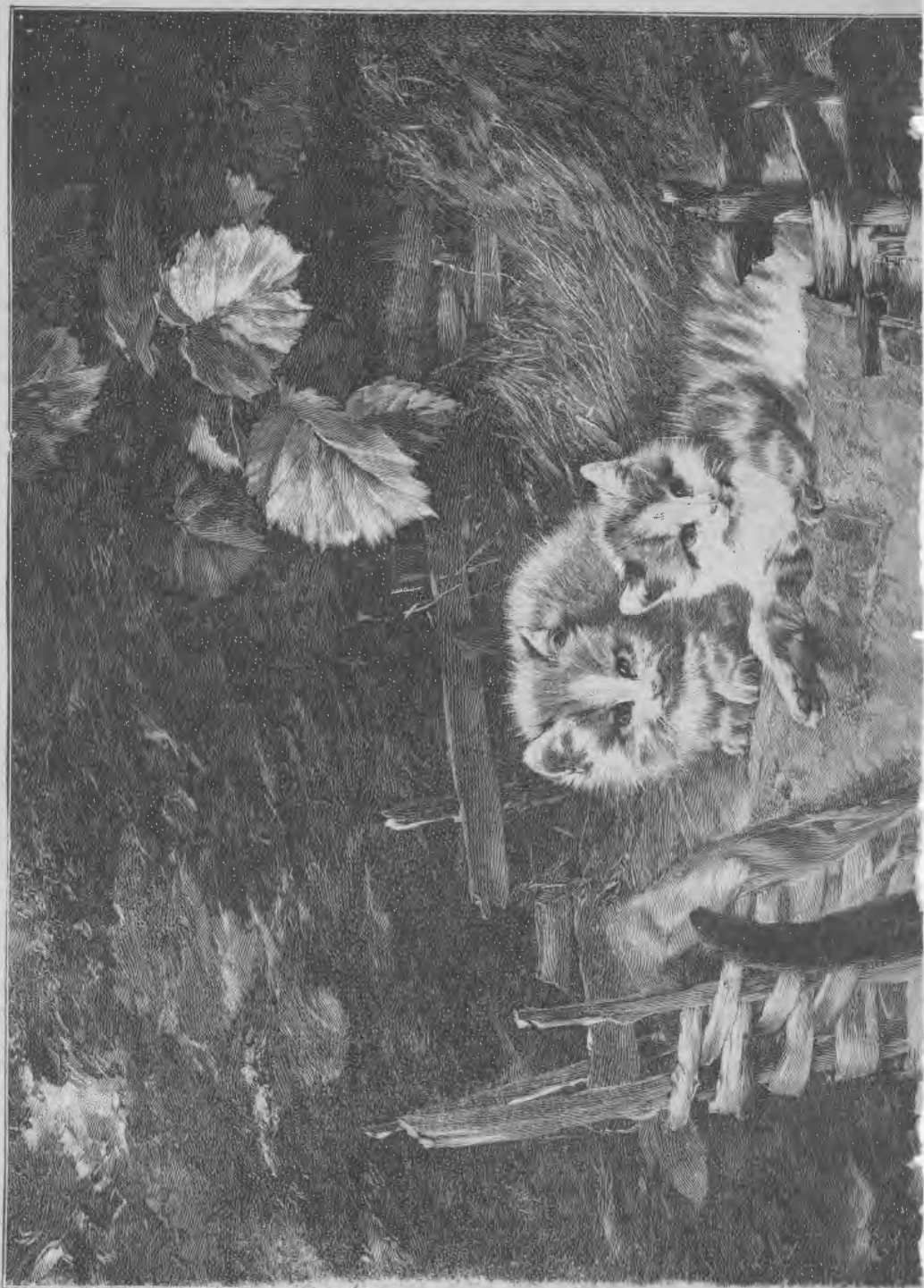
Løjtnant Gran tryktede hatten fast paa hovedet, vendte ryggen mod blæsten og blæste selv paa sit smørrebrød for at faa den ubekomne peber bort; men det knasede under tænderne, da han begyndte at spise.

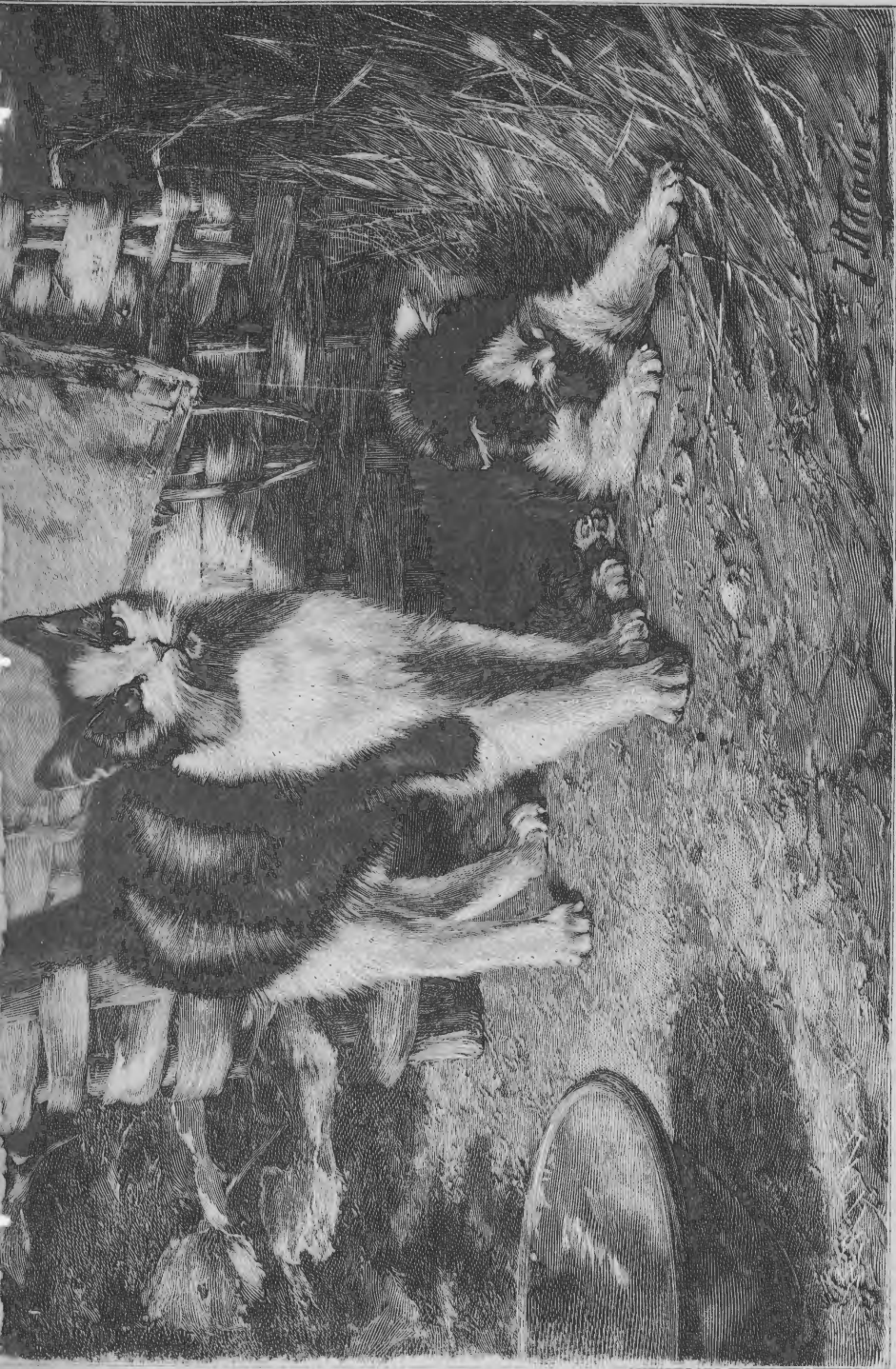
"Det er bedst, vi slaar os ned ved spisebordet",* sagde verten, "der er vi mere i læ."

Det gjorde man, og en stund saa det virkelig ud, som om midt dagen kunde løbe af i nogenlunde uforstyrret ro; thi suppen blev spist uben andet uheld, end at en tør kvist faldt ned i løjtnant Grans tallerken, og at en del af den revne ost, som hødes rundt til suppen, blæste i sinene paa Svante. Men anderledes blev det, da kalbestegen kom! da fristede vinden paa. Gutterne havde faaet plads paa den side af bordet, der var mest udsat for blæsten, og følgen blev nu, da et vindstød kom og strøg over deres hoveder, at Strøms nye stolehue af graa silke, som han havde taget paa til middagen, fløi lige bort i et spinatfad, og at Svante under et forsøg paa at gribe efter sin flyvende hat velstede nogle vinglas og stak albuen i øiet paa lille Rabi, som begyndte at strige og græde, saa at man kunde se hendes tunge dirre langt nebe i halsen,

* Det vil sige silb, salt, røget kjød eller lignende.

* Hvor det egentlige maaltid inbtages.

Musekat og dens unger.

Men ikke nok med dette, den store, høje blomsterbæse, som prydede bordet, var faldt lige i armene paa Løitnant Gran, slog han i ansigtet med sin hvaiende top af ribberspore og aspargesgrønt og udgjød sit vandforraad indenfor hans aabne vest. Alle for op og udtalte sin deltagelse og beklagelse! Løitnanten ryste bandet af sig, saa godt han kunde, stoppede servietten indenfor vesten og erklærede artig, at det ikke havde noget at bethde. — Lidt efter lidt lykkedes det Rabis mama at berolige sin lille piges oprørte følelser, og saa slog man sig atter ned omkring bordet for at spise den kolde kalvesteg og hvad der var igjen af spinaten. Strøms hue havde nemlig taget med sig en dygtig portion, sig selv til skade og sin unge eier til stor sorg. Da han indsaa, hvor haabløst det var at faa huen pæn ved at strabe og tørre den, vilde han springe efter en anden hovedbædækning, men kaptainen stoppede ham.

"Nei, sæt dig ned, Strøm, og du Svante, læg din hat fra dig. Det er bedst, herrerne sidder barhovedet, ellers faar vi kanske en ny overhaling."

Dg det var klogt, thi blæsten blev ved; men for Strøm var det alt andet end behageligt. Hans temmelig lange lyse haar reiste sig bent op og blæste omkring i den vildeste orden, og der ved kom hans øren, der af naturen var store og nu, paa grund af de ubehagelige omstændigheder, meget røde, til at fremstaa i en aldeles utilfløret glans.

Dette blev des føleligere for ham, da Svantes kortklippede haar gjorde, at han ikke fandt nogen lidelsesskælle i sin elev, men vel en meget opmærksom og fornøjet tilskuer, som alt i et hviste til ham og lod ham vide, hvor "herlig" han saa ud.

Endelig kom kagerne og syltetøjet! Man strøbe sukker paa, men det søg omkring og dannede smaa sneedriver paa bugen; dog — lidt sukker fik kagerne ogsaa, og saa var middagen færdig.

Det var ikke frit for, at de allesammen følte det som en lettelse at faa reise sig fra bordet og gaa til den af stngplanter beskyttede veranda, hvor kaffeen skulde drikkes.

Snart blev dog dette tilflugtssted for luftigt, og man maatte trække sig ind i stuen, hvor der ikke var luftigt, men forsvarligt stengt for de stngge fluers sthd, og hvor der fandtes baade album og abelskalender til at more sig med.

Gutterne mente, at de under disse omstændigheder maatte være aldeles fritagne for enhver forpligtelse til at underholde lille Rabi og smøg sig lumselig væk.

Da herrerne havde siddet og røgt en stund i kaptainens værelse, opdagede Løitnanten, at en stor sthbank begyndte at vise sig i nordost, og den saa saa truende ud, at han fandt det raabeligst at paasthinde afreisen, og saa skiltes man med de hjerteligste gjensidige taksigelser for den behagelige dag.

Det var en lykke, at Svantes forældre ikke havde sat store forhåbninger til unge Strøms evne som lærer, men mere betragtede ham som en legetamerat for deres søn, thi fandt at lige var de fremstribt, Svante under hans ledelse havde gjort i sine studier, ikke slynderlig glimrende, stjont gutterne pligtsthdigst fordrev en time om dagen ved bøgerne. Vi har seet, hvorledes Svante fik "et overblik" over Gustav Adolfs historie. Det klang saa storartet, det ord "overblik", og som han opfattede det, var det meget bekæmt; det lettede ham ikke blot leksehøringen, men gav ham paa samme tid anledning til at glimre med sine egne kundskaber; thi kunde man blot af sin hukommelses forraadskammer finde frem et eller andet, som han selv havde lært i stolen, lappede han det straks sammen til "et overblik" og glædede Svante med sin visdom, ja — uforsigtig nok — ogsaa kaptainen selv, som ved disse lærdomsglimt ikke saa saa alvorlig ud, som Strøm havde ventet og haabet! Det kunde til og med hende, at netop som Strøm satte sig til at være underholdende, fremte og begyndte: "Følge den nhere forstning o. s. v.", gif kaptainen plubselig hen til vinduet for at se paa vindstøien eller vendte under et andet paastud det unge lærdomslyst ryggen. At dette stede for at skjule et smil, faldt ikke Strøm ind, og om han end havde seet det, vilde han i sin selvgode tilfredshed neppe kunnet fatte, at dette smil gjaldt hans egen umodne personlighed.

Saaledes var nogle uger gaaet, da kaptainen en dag overraskede de studerende herrer, netop som Strøm lystaliggjorde Svante med et "overblik" inden stfifens omraade.

Den unge Strøm følte sig smigret og lystelig, rettede paa sig, fremte og strøg haanden over ansigtet, saaledes som rektoren pleiede, naar han fatte "en tankestreg".

(Sluttes.)

“Eders fader ved, hvad I har behov.”

Det lille forraad af fødemidler blev mindre og mindre i den fattige entes spisekammer. En aften sad hun med de fire børn omkring den svage ild og tænkte paa den truende nød. Hun maatte sige til børnene: “Vi har nu snart ikke mere at spise; men”, tilføiede hun, “Herren vil sende os noget.”

“Jeg haaber, det bliver en buffel poteter”, sagde den mindste gut, “for jeg har aldrig læret saa hungtig efter poteter, som jeg er nu.”

Da børnene var i feng, laa moderen søvnløs og betymret for, hvad de skulde spise næste dag. Hun slumrede dog ind med fred og hvile i den tro, at Herren nok vilde sende dem noget.

Næste morgen vilde hun benytte det sidste mel, hun eiede, og da hun aabnede døren for at hente noget vand, saa hun til sin forundring og glæde, at der udenfor stod et spand fuldt af kjøb, et andet fuldt af poteter og en sæk mel. Hun tømte begge spand og sækken og satte dem udenfor døren igjen; næste morgen var de borte.

Hvem de mennesker var, som Herren brugte hertil, fik enten aldrig vide; men at det hele var Herrens verk, det viste hun og troede for fremtiden fast paa det ord: “Sligt giver han sin ven i føvne” (Salm. 127, 2).

“Søger først Guds rige.”

Mooby fortæller: “For mange aar siden, mens jeg tjente hos en mand paa landet, lagde jeg en dag merke til, at denne græd og var meget nedtrykt. Jeg gik hen til ham og spurgte: ‘Hvorfor er De saa bedrøvet?’ Og nu fortalte han mig en saare smertelig historie.

Som ungt menneske vilde han se sig lidt om i livet, hvorfor han drog bort fra sin fødeby og søgte arbejde blandt fremmede. Ved affæden gav hans moder ham med paa veien dette skriftsted: ‘Søg først Guds rige og hans retfærdighed, saa skal og alle disse ting tillægges eder’ (Matt. 6, 33). Han gav ikke videre agt paa dette ord, men blev snart igjen alvorlig mindet derom. Da han den første søndag efter kom ind i en kirke, blev der prædilet netop over denne tekst. Guds aand bantebe kraftig paa hans hjerte, men han besluttede sig til at opsætte sin ombendelse, indtil han fik tjent mange penge og kunde flaa sig til ro. Han drog snart til et andet sted, hvor han ogsaa som vanlig gik i kirke hver søndag. Men ogsaa her mødtes han

besynderlig nok netop af samme tekst: ‘Søg først Guds rige.’ Han sølte sig forvisjet om, at en eller anden maatte have slabret om ham til præsten; thi det var jo tydelig nok, at præsten pegte ham ud i sin prædiken. Men — atter tog han den bestemmelse, at han vilde vente med for alvor at søge Guds rige, indtil han blev ældre, blev sin egen herre og saaledes fik tiden til sin egen raadighed. Efter nogen tids forløb brød han atter op og kom nu til for en tid at finde beskæftigelse i en by. Men neppe var han kommen ind i en kirke, før han for tredje gang hørte en prest indtrængende lægge sine tilhørere paa hjerte de samme ord: ‘Søg først Guds rige.’ Findes der ikke flere tekster i bibelen, tænkte han, siden jeg altid skal høre denne. Han blev igjen dybt greben, men slog deenne tanke fra sig, for først at søge det, som hører denne verden til.

Følgen heraf blev, at Guds Vord efterhaanden veg fra ham. Herrens ord gjorde livet indtryk paa hans hjerte, og han ophørte med at gaa i kirke. Hans moder døde. Hendes afstedord laa tungt paa ham, og han tænkte endnu paa at blide en kristen; men han kunde ikke tilegne sig Guds naade; hjertet var haardt som sten.

Saadan var det jeg lærte ham at kjende. Jeg var den gang et ungt menneske, der selv stod udenfor samfundet med Gud, og kunde ikke forstaa den ulyttelige mandts tilstand. Men da jeg senere var bleven ombendt, randt hans sørgelige skilbring mig i tanker, og jeg besluttede, at saa snart jeg igjen kom til mit barndoms-hjem, vilde jeg gaa til ham og forkynde ham om frelsen i Kristus. Da jeg saa kom hjem og spurgte efter ham, gav man mig det sørgelige svar: ‘Han er gaaet fra forstanden og bleven indsat i galehuset; og hver gang en af hans slegt eller venner besøger ham der, peger den gale mand med sin finger paa ham og siger: ‘Søg først Guds rige!’

Da jeg næste gang kom hjem paa besøg, fik jeg høre, at han nu befandt sig i sit hjem, men aldeles sindsforvirret. Jeg gik straks derhen og fandt ham siddende med et slødt, intetsigende udtryk i sit ansigt. ‘Kjender De mig?’ spurgte jeg. Han pegte med fingeren paa mig og sagde: ‘Unge mand, søg først Guds rige!’ Gud havde skrevet dette ord uudslættelig ind i hans hukommelse, men dets bethdning forstod han ikke mere. Og i denne ulyttelige tilstand gif han om en tort tid ind i evigheden.”

Missionspiben.

Det var i grunden ikke det mindste merkværdigt ved den lille bliftingest, som vi nu skal fortælle om, og som vi vil kalde „missionspiben“. Fortjente den navnet „pibe“, saa var den ialfald af aller simpleste slags; thi den bestod blot af et rundt stykke blit og lignede mest en knap med den forstjæl, at den i midten havde bare et enefte større hul, medens en knap har fire smaa.

Den tilhørte Olav Romin og havde længe været en kilde til ærgrelse for familiens ældre medlemmer. Og en dag var den rent utaalelig at høre paa. Den havde bragt Olavs kinder til at svulme som et par ordentlige blæsebælger og havde frembragt saadanne skarpe gjennemtrængende lyd, at det var rent stræffeligt at høre paa; Olavs mor havde sagt, at hvis han ikke snart holdt op, vilde hun faa igjen sin ubehagelige hovedpine.

Hun holdt netop paa at pakke ned i en kasse, som skulde til en missionskole i Kina, og saa fik Olav pludselig det indfald at ville give sin fjære pibe til missionsen. Hans mor havde vist for tiende gang bedet ham om at være stille, og søster Mina havde erklæret, at den afstjælige pibe tilsidst vilde komme til at gøre dem gale allesammen. Da sneg Olav sig i stilhed bort til kassen, og uden nærmere at tænke over det, slap han piben ned i et hjørne af kassen. „Seg gad vide,“ sagde han til sig selv, „hvad en liden kineser vilde gjøre, om han havde en saadan pibe.“

Ingen opdagede Olavs pibe, der den laa i den store kasse og stadig gled længere og længere ned, indtil den tilsidst var paa bunden.

Det tog lang tid, inden kassen naaede frem til sit bestemmelsessted. Men langt om længe var den tilsidst kommen frem til den missionskole i det indre Kina, som den skulde til.

At dens ankomst vakte jubel, kan man nok forstaa. Smaa brungrule fødder hoppe og sprang omkring den saa hurtig, at det var vanskeligt at stille den ene fra den anden, og jublende barnestemmer udtrykte

sin glæde paa engelsk og kinesisk saa høilydt, at man næsten kunde have hørt lyft til at holde sig for ørene.

Efter at dens indhold var pakket ud, fandt en liden kinesisk gut paa endnu en gang at ville undersøge den tomme kasse og fandt da Olavs lille bliftingest. Han forstod ikke først, hvad det var, men stod den tilsidst uvilkaarlig i munden og opdagede da til sin store glæde, at det gik an at pibe i den. Han stundte sig da ind til lærerinden for at vise hende den underlige lille ting, og da hun prøvede, lykkedes det ogsaa hende til barneslokkens jubel at faa en lang, sterk tone af den.

Hun fandt med engang paa, hvad man skulde bruge Olavs pibe til. Stolen havde ingen klokke til at ringe med, naar børnene skulde ind; lærerinden havde forsøgt at benytte baade det ene og det andet til at erstatte en klokke; men nu fik hun det indfald, at denne lille blitpibe kunde gjøre tjeneste. I stedet for den ærgrelse, dens lyd tidligere havde vakt, hilseledes den nu med glæde, da den kaldte børnene ind til den fjære stole.

Dette er den simple, men sandfærdige historie om, hvorledes Olavs blitpibe blev en missionspibe.

Lærerinden paa missionskolen skrev et brev til Olavs mor med tak for alle de gode og nyttige ting, som kassen havde indeholdt, og hun fortalte da samtidig om, hvilken nytte den lille blitfløite havde gjort.

Efter sv. Barn. Tidg.

Hvad er evigheden?

En trofast børneven besøgte gjerne dødstummestolen og underholdt sig paa det venligste med de ældre elever.

En dag skrev han paa tavlen det spørgsmaal til en begavet Gut:

„Hvad er evigheden?“

Gutten sad en liden stund og tænkte over det, saa lyfte hans ansigt pludselig op, og han skrev nedenunder spørgsmaalet det svar:

„Den Almægtiges levetid.“